

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΚΑΙ ΝΕΟΛΑΙΑΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΝΩΤΕΡΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ

ΠΑΓΚΥΠΡΙΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ 2026

ΜΑΘΗΜΑ: ΘΕΑΤΡΟΛΟΓΙΑ (68)

Ημερομηνία και ώρα εξέτασης: Πέμπτη, 18 Ιουνίου 2026
8:00 - 10:30

ΤΟ ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΟ ΔΟΚΙΜΙΟ ΑΠΟΤΕΛΕΙΤΑΙ ΑΠΟ ΕΠΤΑ (7) ΣΕΛΙΔΕΣ

Το εξεταστικό δοκίμιο αποτελείται από τρία (3) ΜΕΡΗ.

Να απαντήσετε υποχρεωτικά σε ΟΛΑ τα ερωτήματα του εξεταστικού δοκιμίου.
Όλες οι απαντήσεις του εξεταστικού δοκιμίου να δοθούν στο τετράδιο απαντήσεων.

ΜΕΡΟΣ Α΄

(ΜΟΝΑΔΕΣ 20)

Α.Ι. Να προσδιορίσετε αν το περιεχόμενο των ακόλουθων προτάσεων είναι σωστό ή λάθος, γράφοντας Σ (Σωστό) ή Λ (Λάθος), δίπλα από τον αριθμό που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση. (10 μονάδες)

1. Η πλοκή των έργων της Παλαιάς Κωμωδίας χαρακτηρίζεται από αυστηρή συνοχή.
2. Στον *Αγώνα Λόγων* της Αρχαίας Κωμωδίας, ο Χορός υποστηρίζει πάντοτε τη θέση του πρωταγωνιστή.
3. Οι *Αχαρνές* του Αριστοφάνη έχουν αντιπολεμικό περιεχόμενο.
4. Το εξόδιο άσμα της Αρχαίας Τραγωδίας ψάλλεται από τον Χορό.
5. Κατά την περίοδο του Αστικού Δράματος, ο σκηνοθέτης καθιερώνεται ως ένας από τους βασικούς θεατρικούς συντελεστές.
6. Το κοινό των θεατρικών παραστάσεων του Αστικού Δράματος προερχόταν από όλες τις κοινωνικές τάξεις.
7. Ο Ερρίκος Ίψεν ήταν ένας από τους θεμελιωτές του Θεάτρου του Παραλόγου.
8. Η πλοκή των έργων του Θεάτρου του Παραλόγου ακολουθεί τη σχέση αιτίας – αποτελέσματος.
9. Ο Βλαδίμηρος στο έργο του Σάμουελ Μπέκετ *Περιμένοντας τον Γκοντό*, είναι το αφεντικό του Πόντζο.
10. Το έργο *Μήδεια* του Ευριπίδη αρχίζει με τον μονόλογο του Παιδαγωγού.

A.II. Να επιλέξετε τη σωστή απάντηση, γράφοντας το σωστό γράμμα δίπλα από τον αντίστοιχο αριθμό. (10 μονάδες)

1. Το Εκκύκλημα εμφανίζεται:
  - A. στην Ορχήστρα
  - B. στο Λογείον
  - Γ. στο Θεολογείον
  - Δ. στην Πάροδο.

2. Ο Κρέοντας στην *Αντιγόνη* του Σοφοκλή θεωρείται τραγικός ήρωας, σύμφωνα με τον Αριστοτέλη επειδή:
  - A. είναι ηθικά διεφθαρμένος και η τιμωρία του προκαλεί ηθική ικανοποίηση στον θεατή.
  - B. είναι άμεμπτος και η τιμωρία του προκαλεί προβληματισμό για την αδικία των θεών.
  - Γ. τα παθήματά του προκύπτουν από δικές του λανθασμένες επιλογές.
  - Δ. η μοίρα του καθορίζεται αποκλειστικά από τους θεούς.

3. Η τραγωδία του Αισχύλου *Πέρσες* βασίζεται στο ιστορικό γεγονός:
  - A. της Μάχης του Μαραθώνα
  - B. της Μάχης των Πλαταιών
  - Γ. της Ναυμαχίας της Σαλαμίνας
  - Δ. της Άλωσης της Μιλήτου.

4. Η πρώτη κίνηση συμφιλίωσης ανδρών και γυναικών στη *Λυσιστράτη* του Αριστοφάνη γίνεται από:
  - A. το ημιχόριο των γερόντων
  - B. το ημιχόριο των γεροντισσών
  - Γ. τη Λυσιστράτη
  - Δ. τον Πρόβουλο.

5. Στο Β΄ Μέρος του έργου *Περιμένοντας τον Γκοντό* του Σάμουελ Μπέκετ εμφανίζεται μουγγός:
  - A. ο Βλαδίμηρος
  - B. ο Πόντζο
  - Γ. ο Εστραγκόν
  - Δ. ο Λάκυ.

**ΤΕΛΟΣ ΜΕΡΟΥΣ Α΄
ΑΚΟΛΟΥΘΕΙ ΤΟ ΜΕΡΟΣ Β΄**

ΜΕΡΟΣ Β´

(ΜΟΝΑΔΕΣ 45)

Να απαντήσετε σε **ΟΛΑ** τα ζητήματα.

Το κάθε **ΖΗΤΗΜΑ** βαθμολογείται με **δεκαπέντε (15) μονάδες**.

Οι απαντήσεις θα πρέπει να δίδονται σε **συνεχή λόγο**.

ΖΗΤΗΜΑ 1

B.1.1. Να εξηγήσετε τη λειτουργία του Χορού στα διαλογικά μέρη (*Επεισόδια*) της Αρχαίας Τραγωδίας. **(3 μονάδες)**

B.1.2. Να γράψετε τέσσερα (4) στοιχεία της θεματολογίας του Αστικού Δράματος. **(4 μονάδες)**

B.1.3. α. Να αναφέρετε το φιλοσοφικό κίνημα από το οποίο επηρεάστηκε το Θέατρο του Παραλόγου και να παρουσιάσετε **μία (1)** από τις βασικές του αρχές. **(4 μονάδες)**

β. Να παρουσιάσετε το χαρακτηριστικό του Θεάτρου του Παραλόγου, *Η μεταίωση των προσδοκιών των ηρώων* και να δώσετε **ένα (1)** παράδειγμα από το έργο *Περιμένοντας τον Γκοντό* του Σάμουελ Μπέκετ. **(4 μονάδες)**

ΖΗΤΗΜΑ 2

B.2.1. Να παρουσιάσετε τον θεματικό άξονα του έργου *Αντιγόνη* του Σοφοκλή, *Ελευθερία και Αυταρχισμός*. **(6 μονάδες)**

B.2.2. Να περιγράψετε το βασικό κωμικό κοστούμι του υποκριτή της Παλαιάς Κωμωδίας. **(3 μονάδες)**

B.2.3. Αφού διαβάσετε την πιο κάτω υπόθεση της κωμωδίας *Ειρήνη* του Αριστοφάνη, να εντοπίσετε **ένα (1)** χαρακτηριστικό της ποιητικής τέχνης του Αριστοφάνη και να το παρουσιάσετε.

Ειρήνη

Ο Αθηναίος αμπελουργός Τρυγαίος καβαλά σ' ένα πελώριο σκαθάρι και ανεβαίνει στους ουραμούς, για να ελευθερώσει τη φυλακισμένη από τον πόλεμο Ειρήνη και να την ξαναφέρει στη γη. Με τη βοήθεια του Χορού των γεωργών τα καταφέρνει και η Ειρήνη επιστρέφει συνοδευόμενη από την Οπώρα (καρποφορία) και τη Θεωρία (γιορτή). Το έργο τελειώνει με γαμήλια πομπή και τον υμέναιο (γάμο) Τρυγαίου και Οπώρας.

(6 μονάδες)

ΖΗΤΗΜΑ 3

B.3.1. Να καταγράψετε **δύο (2)** βασικές διαφορές ανάμεσα στα έργα του Αστικού Δράματος και του Θεάτρου του Παραλόγου, ως προς τους χαρακτήρες. **(4 μονάδες)**

B.3.2. Να παρουσιάσετε το χαρακτηριστικό στοιχείο των έργων του Ερρίκου Ίψεν *Ο ρόλος του παρελθόντος* και να αναφέρετε **ένα (1)** παράδειγμα από το έργο *Το Κουκλόσπιτο*. **(5 μονάδες)**

B.3.3. Να αναλύσετε την αλλαγή που προέκυψε στο σκηνικό περιβάλλον του Αστικού Δράματος, *Δημιουργία συστημάτων υποκριτικής*. **(6 μονάδες)**

ΤΕΛΟΣ ΜΕΡΟΥΣ Β´
ΑΚΟΛΟΥΘΕΙ ΤΟ ΜΕΡΟΣ Γ´

ΜΕΡΟΣ Γ΄**(ΜΟΝΑΔΕΣ 35)**Να απαντήσετε σε **ΟΛΑ** τα ερωτήματα.Οι απαντήσεις θα πρέπει να δίδονται σε **συνεχή λόγο**.

Γ.1. Αφού διαβάσετε το απόσπασμα που παρατίθεται πιο κάτω από την τραγωδία του Αισχύλου *Προμηθέας Δεσμώτης*, και αξιοποιώντας τις γνώσεις σας για το αρχαίο δράμα, να απαντήσετε στα πιο κάτω ερωτήματα.

ΑΙΣΧΥΛΟΥ**ΠΡΟΜΗΘΕΑΣ ΔΕΣΜΩΤΗΣ**

Μετάφραση: Ι. Γρυπάρη

(Διαδικτυακή Βιβλιοθήκη Έσπερος)**Α΄ ΕΠΕΙΣΟΔΙΟ ΣΤΙΧΟΙ: 245- 299****ΠΡΟΣΩΠΑ: ΠΡΟΜΗΘΕΑΣ, ΧΟΡΟΣ, ΩΚΕΑΝΟΣ****Χορός**

Ατσάλι έχει καρδιά κι από πέτρα πλασμένος όποιος στα πάθια τα δικά σου 245
Προμηθέα, δε συμπονά μα εγώ δε χρειαζόμουν
ούτε να τα 'βλεπα, και ράγισε η καρδιά που τα είδα.

Προμηθέας

Αλήθεια, ελεεινός οι φίλοι να με βλέπουν.

Χορός

Μα πε μου, μην προχώρησες πιο πέρ' ακόμα;

Προμηθέας

Τους έπαυσα στα μάτια εμπρός να 'χουν το χάρο. 250

Χορός

Ποιο γιατρικό για την αρρώστια αυτή τους βρήκες;

Προμηθέας

Τυφλές ελπίδες θρόνιασα μες στην καρδιά τους.

Χορός

Μεγάλο αυτό στον άνθρωπο χάρισες κέρδος.

Προμηθέας

Μα έξω απ' αυτά και τη φωτιά του 'δωσ' ακόμα.

Χορός

Κι έχουν τη λαμπερή φωτιά οι λιγόζωοι τώρα; 255

Προμηθέας

Όπου πολλές μ' αυτή θα διδαχτούνε τέχνες.

Χορός

Λοιπόν για τέτοιες αφορμές και σένα ο Δίας –

Προμηθέας

Άγρια παιδεύει, κι ούτε λέει για να λουφάξει.

Χορός

Κι εμπρός σου τέλος των βασάνων σου δε βλέπεις;

Προμηθέας

Άλλο κανένα, εκτός όταν αυτός το κρίνει. 260

Χορός

Πώς θα το κρίνει; και τι ελπίζεις; Δεν το βλέπεις

πως έφταιξες; κι ότι έφταιξες, ούτε σε μένα
καρδιά μου κάνει να το λέγω, και σου δίνει
πόνο και σένα μ' ας αφήσουμε αυτά τώρα
κι έλα, κοίτα να βρεις τρόπο για να γλιτώσεις.

Προμηθέας

Εύκολο είναι για κείνον που 'χει όξω το πόδι 265

απ' τα δεινά, να δίνει συμβουλές κι ορμήνεις
στο δυστυχή μα εγώ τα γνώριζα όλα τούτα

Ήθελα κι έφταιξα - ήθελα! και δεν τ' αρνιούμαι

για να βοηθήσω τους θνητούς, βρήκα εγώ πόνους

και πάθια μα δεν το 'λπιζα με τέτοιες παιδείες 270

πάνω σε γκρίφια ουρανοκρέμαστα να λιώσω

του έρημου αυτού κι απόκοσμου που 'λαχα βράχου.

Μα έτσι τα τωρινά μη μου θρηνείτε πάθη

κι ελάτε κάτω εδώ ν' ακούσετε την τύχη

που με προσμένει κι όλα μάθετε ως το τέλος. 275

Μη μου αρνηθείτε ό,τι ζητώ κι ελεηθείτε

έναν που πάσχει η συμφορά όμοια γυρνώντας

πότε στον ένα κάθετα, πότε στον άλλο.

Χορός

Με τη γνώμη μας ήταν το κάλεσμα,

Προμηθέα, που μας έκαμες 280

και με πόδι ελαφρό τώρα' αφήνοντας

το γοργόδρομο θρόνο μας

και τον πάναγνο αιθέρα, το πέραμα

των πουλιών, στην απόκρημνη

θα πεζέψω αυτή γης, για ν' ακούσω 285

πέρα ως πέρα τους πόνους σου.

Ωκεανός

Μακρινή πήρα στράτα και ξάκρισα

και σε σένα εδώ έφτασα,

Προμηθέα, κυβερνώντας με νόημα

και χωρίς χαλινάρια 290

το γοργόφτερο τούτο πετούμενο.

Γνώριζε το, συμπάσχω στα πάθη

σου,

γιατί βέβαια πρώτα η συγγένεια

μ' αναγκάζει, μα κι έξω απ' αυτή

κανέν' άλλο σε μοίρα καλύτερη

από σε δε θα βάλω. 295

Θα το δεις και μονάχος σου, μάταια

πως δεν το 'χω να λέω γλυκόλογα

κι έλα, πε μου, τι πρέπει να κάνομε,

γιατί φίλο πως έχεις ποτέ δε θα πεις

από μένα πιο βέβαιο, τον Ωκεανό.

Γ.1.1. Να εντοπίσετε στο πιο πάνω απόσπασμα **έναν (1)** θεματικό άξονα του έργου του Αισχύλου *Προμηθέας Δεσμώτης* και να τον παρουσιάσετε. Να τεκμηριώσετε την απάντησή σας με **μία (1)** αναφορά σε στίχους του αποσπάσματος.

(6 μονάδες)

Γ.1.2. Με αφορμή το πιο πάνω απόσπασμα να εξηγήσετε την επίδραση που είχε η προσθήκη του δεύτερου υποκριτή στην Τραγωδία από τον Αισχύλο.

(3 μονάδες)

Γ.1.3. Να κατονομάσετε και να παρουσιάσετε το θεατρικό μηχάνημα με το οποίο καταφθάνει στη σκηνή ο Ωκεανός (περιγραφή, λειτουργία).

(4 μονάδες)

Γ.2. Αφού διαβάσετε το απόσπασμα που παρατίθεται πιο κάτω από την τραγωδία του Σοφοκλή *Οιδίποδας Τύραννος*, και αξιοποιώντας τις γνώσεις σας για το αρχαίο δράμα, να απαντήσετε στα πιο κάτω ερωτήματα.

ΣΟΦΟΚΛΕΟΥΣ

ΟΙΔΙΠΟΔΑΣ ΤΥΡΑΝΝΟΣ

Μετάφραση: Κ.Χ. Μύρρης

(Ψηφιακή Βιβλιοθήκη της Αρχαίας Ελληνικής Γραμματείας)

Γ' ΕΠΕΙΣΟΔΙΟ, ΣΤΙΧΟΙ: 1- 51

ΠΡΟΣΩΠΑ: ΟΙΔΙΠΟΔΑΣ, ΑΓΓΕΛΙΑΦΟΡΟΣ, ΙΟΚΑΣΤΗ, ΧΟΡΟΣ

Οιδίποδας: Λέγεται. Χρησμός του Λοξία

μου μήνυσε κάποτε

πως είναι πεπρωμένο

με τη μητέρα μου να κοιμηθώ

και με τα χέρια μου

5

το αίμα του πατέρα μου να χύσω.

Γι' αυτό έφυγα από την Κόρινθο.

Ευτύχησα σ' αυτό τον τόπο.

Μα νιώθεις πάντα τρυφερότητα,

όταν τα μάτια των γονιών σου βλέπεις. (...)

10

Αγγελιαφόρος: Μου φαίνεται, παιδί μου, πως δε νογάζ τί κάνεις.

Οιδίποδας: Γιατί το λες αυτό; Εξήγησέ μου, γέροντα. Σε παρακαλώ.

Αγγελιαφόρος: Γιατί πραγματικά το σπίτι των γονιών σου αποφεύγεις;

Οιδίποδας: Η σκέψη με τρομάζει μήπως ο Φοίβος βγει αληθινός.

Αγγελιαφόρος: Μήπως τα γονικά σου σε μολύνουν;

15

Οιδίποδας: Αυτός ο φόβος, γέροντα, με πνίγει χρόνια τώρα.

Αγγελιαφόρος: Γνωρίζεις τάχα πως τρέμεις άδικα;

Οιδίποδας: Γιατί; Παιδί τους δε γεννήθηκα;

Αγγελιαφόρος: Ο Πόλυβος κι εσύ δεν είχατε συγγένεια καμία.

Οιδίποδας: Τί είπες; Ο Πόλυβος δε μ' έσπειρε;

20

Αγγελιαφόρος: Είναι πατέρας σου, όσο κι εγώ.

Οιδίποδας: Ένας τυχαίος κι ο πατέρας μου δεν είναι ίσα κι όμοια.

Αγγελιαφόρος: Κανένας απ' τους δυο μας δε σε γέννησε.
Οιδίποδας: Τότε γιατί μ' ονόμαζε παιδί του;
Αγγελιαφόρος: Μάθε λοιπόν πως τα δικά μου χέρια δώρο σε πρόσφεραν σ' αυτόν.25
Οιδίποδας: Και πώς το ξένο δώρο τ' αγάπησε παράφορα;
Αγγελιαφόρος: Άτεκνος ήταν πριν. Υπέφερε.
Οιδίποδας: Μ' αγόρασες ή με βρήκες και μ' έδωσες;
Αγγελιαφόρος: Στου Κιθαιρώνα τις πλαγιές σε βρήκα.
Οιδίποδας: Πώς βρέθηκες σ' αυτά τα μέρη; 30
Αγγελιαφόρος: Βοσκούσα πρόβατα στα κορφοβούνια.
Οιδίποδας: Σε πλήρωναν λοιπόν από βοσκή να τριγυρνάς σ' άλλη βοσκή.
Αγγελιαφόρος: Τότε σε βρήκα, γιόκα μου, και σ' έσωσα.
Οιδίποδας: Με βρήκες; Πόναγα; Υπέφερα;
Αγγελιαφόρος: Ρώτα τους αστραγάλους σου να μαρτυρήσουν. 35
Οιδίποδας: Γιατί ξυπνάς στη μνήμη πληγές αρχαίες;
Αγγελιαφόρος: Σου λύνω τα σχοινιά που σφίγγαν τα σφυρά τα τρυπημένα.
Οιδίποδας: Από τα σπάργανα κληρώθηκα σακατεμένος.
Αγγελιαφόρος: Απ' τα σακατεμένα πόδια σου σ' ονόμασα Οιδίποδα.
Οιδίποδας: Πες μου για το θεό πατέρας ή μητέρα μου το 'κανε αυτό; 40
Αγγελιαφόρος: Δεν ξέρω. Καλύτερα θα ξέρει αυτός που σ' έδωσε σε μένα.
Οιδίποδας: Απ' άλλο με πήρες; Δε με βρήκες τυχαία;
Αγγελιαφόρος: Όχι. Άλλος βοσκός σε μένα σε παρέδωσε.
Οιδίποδας: Ποιός ήταν; Ξέρεις να πεις πώς ήταν;
Αγγελιαφόρος: Λέγαν πως ήταν δούλος του Λαΐου. 45
Οιδίποδας: Αυτού που κυβερνούσε κάποτε τη χώρα τούτη; (...)
Ιοκάστη: Στα γόνατά σου πέφτω· μην προχωρήσεις.
Οιδίποδας: Παρακαλός να μην γνωρίσω την αλήθεια;
Ιοκάστη: Μονάχα το καλό σου σκέφτομαι.
Οιδίποδας: Τέτοιο καλό με βασανίζει χρόνια. 50
Ιοκάστη: Αλιά σου κακορίζικε! Μακάρι ποτέ να μη μάθεις ποιός είσαι.

Γ.2.1. Με βάση τις γνώσεις σας για τη *Σκευή* του Αρχαίου Δράματος να περιγράψετε τα κοστούμια των ηρώων: **α.** Ιοκάστης και **β.** Αγγελιαφόρου. **(12 μονάδες)**

Γ.2.2. Να παρουσιάσετε τα στοιχεία του Κατά Ποιόν μέρους της τραγωδίας, *Μύθος: περιπέτεια και αναγνώριση*. Να εξηγήσετε και να τεκμηριώσετε την απάντησή σας με αναφορές από το πιο πάνω απόσπασμα. **(6 μονάδες)**

Γ.2.3. Να γράψετε και να εξηγήσετε δύο θεατρικές συμβάσεις του είδους της Αρχαίας Τραγωδίας που εντοπίζονται στο πιο πάνω απόσπασμα. **(4 μονάδες)**

Τ Ε Λ Ο Σ Ε Ξ Ε Τ Α Σ Τ Ι Κ Ο Υ Δ Ο Κ Ι Μ Ι Ο Υ